

počínala si horlivě a bezelstně (§ 1009 obč. zák.), to jest by dotázala se prve žalující společnosti, zda tato přes nařízení čís. sb. z. a n. 57/1919 trvá na tom, by placeno bylo složenkou Vídeňské poštovní spořitelny. Nečinila-li tak žalovaná strana, stíhají ji následky změněných poměrů, ona, nezjednavši žalující společnosti možnosti plné dispozice a cenou trhovou, nesplnila svého závazku řádně a tudíž vůbec a byla by zásadně povinna, žalující straně znova zaplatiti, to tím spíše, že žalovaná strana nese zodpovědnost za postup peněžního ústavu, jehož pomocí ku splnění závazku použila (§ 1313 a) obč. zák.). Věc jest tedy tato: Kdyby žalovaná společnost byla složenkou zaslala peněz před 6. únorem 1919, byla by platila řádně, byla by prosta závazku, a změna poměrů dle dotčeného nařízení šla by na vrub žalující společnosti. Plativši však po řečeném dni, nesplnila žalovaná strana řádně závazku a měla by zásadně platiti ještě jednou. Nicméně muselo dovolání žalující společnosti minouti se s úspěchem, poněvadž i dovolací soud sdílí právní stanovisko odvolacího soudu v tom směru, že způsob placení, jak se stal, byl žalující společností mlčky schválen, takže tato není více oprávněna, by z vadného způsobu placení vyvozovala právní důsledky. Domnívá-li se žalující společnost, že převod, prohlášený zákonem za neplatný, nemusí býti odmítnut ihned, poněvadž ani prodlením času nemůže býti spraven a sanován, zapomíná, že žalovaná strana, poukávavši v tuzemsku peníze složenkou Vídeňské poštovní spořitelny, uskutečnila převod z území Čsl. republiky do ciziny, což nařízením zakázáno nebylo, a že zákaz netýkal se též transakce, provedené Vídeňskou poštovní spořitelnou a záleževší v tom, že poukázaný peněz byl v cizině z účtu jednoho tuzemského majitele konta odepsán a připsán k dobru na účtu druhého tuzemského majitele konta. Tím ve výsledku nic nebylo do území republiky Československé převedeno. Pravdu má ovšem dovolatelka v tom, že ani z dopisů ze dne 7. února, 8. února a 14. února 1919, ani z výpisu Vídeňské poštovní spořitelny nebylo zřejmo, zda peníze byly v tuzemsku vyplaceny před 6. únorem 1919, či po tomto dni. Jisto jest však též, že žalující společnost neuznala za dobré, po tom vůbec pátrati, a že přes to dne 21. a 22. února 1919 zboží zaslala a až do června 1919 k věci mlčela. Chtěla-li poukaz Vídeňskou poštovní spořitelnou uznati za řádné placení jen za podmínky, že byl uskutečněn před 6. únorem 1919, kázala i jí věrnost a rozšafnost v obchodování, by zavčas o tom se vyjádřila, to tím spíše, že, jakž žádá to na žalované straně, bylo i její povinností, by nařízení znala a zavčas z něho důsledky vyvodila. Toho však žalující společnost neučinila a, přijavši dílem sama, dílem svým zmocněncem řečené dopisy a uskutečnivši dožávkou zboží, dala tím zřejmě na jevo, že poukaz peněz Vídeňskou poštovní spořitelnou, ať již byl uskutečněn před 6. únorem 1919 nebo po tomto dni, uznává za řádné placení. Za tohoto stavu věci jest zbytečno, zabývat se otázkou, co byla by žalující strana oprávněna požadovati, kdyby žalobní nárok byl po právu.

Čís. 1044.

Při posuzování přípustnosti dovolání s hlediska § 502 odstavec třetí c, r. s. nelze sečísti hodnotu předmětů sporu, jež byly dle § 187 odstavec

prvý c. ř. s. spojeny ke společnému projednání a dle § 187 odstavec druhý c. ř. s. rozhodnuty tímž rozsudkem.

Ustanovení § 502 poslední odstavec c. ř. s. nelze užití, zrušil-li dovolací soud rozsudky nižších soudů a vrátil věc soudu první stolice.

(Rozh. ze dne 3. května 1921, Rv II 113/21.)

Nejvyšší soud odmítl dovolání.

Důvody:

Tím, že rozepře, zahájené žalobami Cg Ia) 143/15 a Cg Ia) 161/15 byly dle § 187 odstavec první c. ř. s. spojeny ke společnému projednání a dle § 187 odstavec druhý c. ř. s. rozhodnuty společným rozsudkem, nepozbyly nároky uvedenými žalobami uplatňované své samostatnosti, poněvadž nahodilá okolnost spojení má důsledky pouze formální. Při posuzování přípustnosti dovolání s hlediska § 502 c. ř. s. nelze tedy sečíti hodnotu obou sporných předmětů, nýbrž dlužno ohledně každého z obou nároků zvlášť zkoumati, je-li dovolání přípustným. Tu pak sluší uvážiti tote: Žalobou Cg Ia) 143/15 domáhali se žalobci původně zaplacení 2500 K, kterýžto nárok byl však konečně omezen na 910 K 97 h. Soud první stolice přisoudil žalobcům z toho 790 K 65 h, ohledně zbytku 120 K 10 h správně 120 K 32 h zamítl žalobu. Odvolání bylo podáno pouze žalovanou do části, žalobě vyhovující, tedy co do 790 K 65 h; hodnota sporného předmětu, o němž odvolací soud rozhodoval, nepřevyšovala tudíž 1000 K, a ježto odvolací soud v tom kuse potvrdil rozsudek prvního soudu, jest dovolání žalované v tom směru dle § 502 odstavec třetí c. ř. s. (čl. VI. čís. nov. o úř. pro soudy) nepřípustným. Nejinak má se věc ohledně rozepře Cg Ia) 161/15. I zde směřuje dovolání proti potvrzující části rozsudku soudu odvolacího. Hodnota příslušných nároků činí však 320 K a 510 K, tedy úhrnem rovněž méně než 1000 K, a proto jest dovolání také v tom směru nepřípustným. Výjimečného ustanovení posledního odstavce § 502 c. ř. s. nelze obdobně použiti v případech, kde — jako v tomto případě — dovolací soud zrušil rozsudky nižších soudů a vrátil věc soudu první stolice. Dovolání mělo tedy dle § 507 c. ř. s. býti odmítnuto již první soudem, a když se tak nestalo, vysloveno odmítnutí soudem dovolacím.

Čís. 1045.

Vedle finanční prokuratury jest i finanční okresní ředitelství oprávněno k podávání návrhů na povolení a zrušení exekuce k zajištění důchodkových pokut.

(Rozh. ze dne 10. května 1921, R I 329/21.)

Okresní finanční ředitelství v L. žádalo dne 30. ledna 1921 na okresním soudě za závěru pohledávky povinného u banky ku zajištění důchodkové pokuty a útrat řízení úhrnným penízem 80.000 Kč na základě § 567 důchodkového tr. zák. Usnesením okresního soudu ze dne 3. února 1920 bylo okresní finanční ředitelství vyzváno, by k této své žádosti připojilo exe-